

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων

Βόλος 9 Ιουνίου 2023

ΠΕΡΙΦΕΡ. Δ/ΝΣΗ Π. & Δ. ΕΚΠ/ΣΗΣ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ Δ/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠ/ΣΗΣ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ

1^ο ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΒΟΛΟΥ

ΤΑΞΗ Γ'

ΓΡΑΠΤΕΣ ΑΠΟΛΥΤΗΡΙΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΣΤΗ ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ

ΟΝΟΜΑ ΜΑΘΗΤΗ:

ΕΠΙΤΗΡΗΤΕΣ:

ΘΕΜΑΤΑ

Ο φόβος του διαφορετικού και η ασφάλεια της ομοιότητας

Ως συντονίστρια ενός ευρύτερου σχολικού προγράμματος για τη μείωση των προκαταλήψεων και του ρατσισμού είχα την τύχη να παρακολουθήσω σε ένα νηπιαγωγείο της Βοστώνης την ακόλουθη σκηνή: ένα παιδάκι ρώτησε «κυρία, γιατί υπάρχουν άνθρωποι με διαφορετικό χρώμα;». Αυτή ήταν μια κρίσιμη στιγμή που θα μπορούσε να διαμορφώσει τη στάση αυτού του παιδιού για την υπόλοιπη ζωή του. Η δασκάλα ζήτησε από το παιδάκι να βγάλει το μπλοκ ζωγραφικής του και τους μαρκαδόρους του και να ζωγραφίσει μια εικόνα με ένα μόνο χρώμα. Όταν τελείωσε τον ρώτησε αν του άρεσε η ζωγραφιά του. Χωρίς δισταγμό απάντησε όχι γιατί ήθελε να βάλει περισσότερα χρώματα. Η δασκάλα τού εξήγησε ότι αυτό ακριβώς ήθελε και η φύση, να δημιουργήσει πολλά και διάφορα είδη με αλλιιώτικα χρώματα. Του θύμισε τα λουλούδια με τα διαφορετικά σχήματα, χρώματα και αρώματα που παρ' όλα αυτά είναι ίδια και τα αποκαλούμε όλα λουλούδια. Μίλησαν και για τους ανθρώπους που είναι ανάλογοι με τους μαρκαδόρους του, όλοι φτιαγμένοι από το ίδιο υλικό αλλά με άλλο χρώμα. Η απάντηση του φάνηκε ικανοποιητική γιατί δεν επέμεινε αλλά έτρεξε πίσω στις περιπέτειες και ασχολίες του πεντάχρονου κόσμου του.

Ζούμε σε μια πολιτισμικά πλουραλιστική κοινωνία αλλά οι γονείς και οι δάσκαλοι μιλάνε πολύ λίγο στα παιδιά για τον ρατσισμό. Τα ερευνητικά δεδομένα δείχνουν ότι η στάση των ενηλίκων «δεν μιλώ για την προκατάληψη, άρα δεν υπάρχει» ουσιαστικά την ενθαρρύνει. Σε έναν ιδανικό κόσμο οι γονείς διδάσκουν στα παιδιά τους να έχουν πολιτισμική «αχρωματοψία» αλλά όταν οι γονείς παραμένουν σιωπηλοί κάποιος άλλος θα επηρεάσουν τα παιδιά. Τα παιδιά νιώθουν άνετα με παιδιά που είναι όμοια με αυτά και η παραμονή στην κοινή ομάδα τούς δημιουργεί ένα αίσθημα **ασφαλείας**. Παραδόξως αυτό δεν ισχύει μόνο για ομοιογενείς ομάδες. Έτσι «δεμένες» ετερογενείς ομάδες σαν αυτές μιας σχολικής τάξης, όπου η έμφαση είναι στη φιλία και όχι στην εθνικότητα, μπορεί να εμπνέουν αίσθηση ασφαλείας. Έρευνες δείχνουν ότι η εχθρότητα απέναντι σε διαφορετικές ομάδες αρχίζει από πολύ νωρίς, από τριών μόλις ετών, και η πολιτισμική ταυτότητα της πλειονότητας αποφασίζει ποιος είναι έξω και ποιος μέσα. Ο παράγοντας-κλειδί για την πρόληψη του ρατσισμού είναι η συζήτηση γύρω από αυτόν. Η έλλειψη διαλόγου στο σπίτι και στο σχολείο ενθαρρύνει τα αρνητικά στερεότυπα.

[πηγή: Βάρβογλη Λίζα , *Το Βήμα*, 1/4/2001 <www.tovima.gr>]

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

- 1) Να συμπληρώσετε τον παρακάτω πίνακα βάζοντας δίπλα στην κάθε φράση του κειμένου το Σ (σωστό) ή Λ (λάθος). Στην περίπτωση του λάθους να γράψετε τη σωστή εκδοχή: (6)

ΦΡΑΣΗ	Σ/Λ	ΣΩΣΤΗ ΕΚΔΟΧΗ
Η δασκάλα ζήτησε από το παιδάκι να βγάλει το μπλοκ ζωγραφικής του και τους μαρκαδόρους του και να ζωγραφίσει μια εικόνα με πολλά χρώματα.		
Η δασκάλα και το παιδί μίλησαν και για τους ανθρώπους που είναι ανάλογοι με τους μαρκαδόρους του, όλοι φτιαγμένοι από το ίδιο υλικό αλλά με άλλο χρώμα		
Η συγγραφέας πιστεύει ότι σε έναν ιδανικό κόσμο οι γονείς δεν πρέπει να διδάσκουν στα παιδιά τους για το ρατσισμό, αλλά να αφήνουν άλλους να το κάνουν αυτό.		

- 2) α..Στο υπογραμμισμένο κείμενο να βρείτε τις δευτερεύουσες ονοματικές προτάσεις και να τις χαρακτηρίσετε ως προς το είδος και το ρόλο τους. (2)

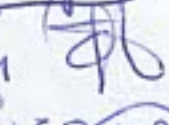
- β..Να δώσετε από ένα συνώνυμο και ένα αντώνυμο των λέξεων: (2)

	Συνώνυμο	Αντώνυμο
μείωση		
αλλιώτικα		
ομοιογενείς		
ασφαλείας		

- 3) Σε ένα άρθρο στην τοπική εφημερίδα να εκφράσεις την άποψή σου για το πώς θα μπορούσαν οι άνθρωποι σε μια πολυπολιτισμική κοινωνία να ζουν αρμονικά. (200-250 λέξεις) (10)

Ο ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΕΙΣΗΓΗΤΕΣ

Σακελλαρίδου Θάνα
 Γαυδίας Γιώργος
 Μπαϊράμη Φωτεινή
 Καραγιάννη Παναγιώτα